

У ВЗЦЗ обговорили питання соціального служіння релігійних громад в умовах пандемії

Круглий стіл на тему «Соціальне служіння релігійних громад в умовах пандемії COVID-19: виклики і дії» відбувся 17 травня 2021 року в Відділі зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату в рамках ХХІХ Міжнародних освітніх читань.

У ньому взяли участь священнослужителі та миряни з різних епархій Руської Православної Церкви, представники католицьких і протестантських громад, державних і церковно-громадських організацій. Координатором зустрічі виступила співробітниця ВЗЦЗ М. Б. Нелюбова. Керівник Координаційного центру з протидії наркоманії та алкоголізму Відділу Санкт-Петербурзької епархії з церковної благодійності та соціального служіння протоієрей Максим Плетньов був модератором круглого столу.

В ході засідання представники різних конфесій обмінялись досвідом соціальної роботи під час пандемії і пов'язаних з нею обмежень, розповіли про нові проекти та міжконфесійну взаємодію. Відкриваючи зустріч, секретар ВЗЦЗ з міжхристиянських зв'язків ієромонах Стефан (Ігумнов) привітав її учасників від імені голови Відділу зовнішніх церковних зв'язків митрополита Волоколамського Іларіона. Отець Стефан зазначив, що для ВЗЦЗ міжконфесійне співробітництво відноситься до найважливіших напрямків діяльності, а дияконічний вимір цієї співпраці є пріоритетом протягом вже багатьох років. «Виклик пандемії COVID-19 був багатограним: по-перше, він зажадав від християнських громад включитися в надання допомоги постраждалим від цієї біди - наші священики працювали в найнебезпечніших місцях, включаючи так звані «червоні зони», духовно підтримуючи людей. По-друге, пандемія занурила все людство в більшу розгубленість, люди були налякані і не знаходили внутрішньої опори. За цих обставин їм було важливо почути духовне пояснення того, що відбувається, і Церкви давали таку відповідь. Певні карантинні обмеження вводились і продовжують діяти і в храмах. Однак богослужіння ніколи не припинялися, і молитва не слабшала». Отець Стефан зазначив, що в розпал пандемії Предстоятелі християнських церков координували свої позиції, здійснювалися і спільні гуманітарні проекти. Так, Руська Православна Церква організувала доставку медичних масок, дезінфікуючих засобів та інших предметів першої необхідності в регіон Апулія в Італії на прохання італійської сторони.

«Християни гідно зустріли цей виклик, відповіли на нього. Були допущені і деякі помилки в реакції на цю проблему, з яких ми повинні зробити правильний висновок. Найголовніше - зрозуміти, що будь-які виклики роблять дуже затребуваною християнську відповідь на них», - завершив отець Стефан.

Референт з зовнішніх церковних зв'язків Євангелічно-Лютеранської Церкви Європейської частини Росії Е. М. Бондаренко розповіла про досвід служіння лютеран під час пандемії. При Петропавлівському соборі в Москві діють російсько-німецька і франкомовна громади. Перша по трансляції стежила за службою з собору, яку правили пастори, а друга інтерактивно брала участь в богослужінні через скайп. Не маючи можливості причастити віруючих, самі пастори теж не причащалися, «відклали до повернення в храм громади», виходячи з того, що «причащення можливо тільки громадою, в церкві». Волонтери Лютеранської Церкви допомагали літнім людям: розвозили по домівках продукти, ліки, великодні подарунки. Серйозна підтримка надавалася членам франкомовної громади, в яку входять парафіяни з п'яти африканських країн, - це в основному студенти, яким були необхідні теплі речі, продукти, а також допомога в організації поминальних зустрічей, коли вся громада молиться за упокій померлих в Африці членів їх сімей.

Спільно з німецьким Фондом Густава Адольфа і ВЗЦЗ лютеранська громада здійснила проект допомоги сирійським євангелічним громадам - на їхнє прохання направили до Сирії маски, вітаміни. У другій половині 2020 р богослужіння знову стали проводити в соборі. На Різдво і на Великдень в нинішньому році служби відбувалися в соборі за участю членів громади, хоча тривають трансляції богослужінь для літніх прихожан. Також відновили свою роботу соціальні служби, проводяться біблійні години, громадські зустрічі, заняття дитячої недільної школи.

Керівник російського відділу фонду «Церква в потребі» П. В. Гуменюк розповів про результати діяльності спільної робочої групи Римсько-Католицької Церкви та Руської Православної Церкви, яка була створена для зміцнення співпраці після історичної зустрічі в Гавані в 2016 р між Патріархом Московським і всієї Русі Кирилом і Папою Римським Франциском. Група більше чотирьох років трудиться над проектами в галузі зміцнення традиційних християнських цінностей і допомоги християнам на Близькому Сході. Через пандемію реалізацію деяких спільних проектів довелося відкласти, але вони не припинені, а більш поглиблено готуються; наприклад, виставка, присвячена Туринській плащаниці, яка буде демонструватися в різних містах Росії, або чергова міжнародна конференція з проблем пастирської психіатрії.

Генеральний секретар Конференції католицьких єпископів Росії, адміністратор парафії святих Петра і Павла в Москві священник Ігор Ковалевський розповів про діяльність католицьких організацій і громад в період самоізоляції. Він зазначив, що рік тому, напередодні Великодня, католицькі громади, як і багато інших конфесій, «були в розгубленості», поки не було прийнято рішення здійснювати богослужіння без прихожан, транслюючи його через Інтернет. «Пандемія показала, що роль віртуального простору ми недооцінювали в душпастирській праці. Але не можна його і переоцінювати - віртуальна участь в богослужінні повинна бути винятком», - зазначив доповідач. Він розповів про соціальне служіння Римо-Католицької Церкви в умовах пандемії: католицька організація «Карітас», що діє в 23 російських містах, в Москві за підтримки мережі готелів «Ібіс» надавала допомогу бездомним, а в Санкт-Петербурзі і Лузі передавала продуктову допомогу дітям з малозабезпечених сімей. У Пскові, Нижньому Новгороді і Санкт-Петербурзі була організована доставка продуктів і обідів для бездомних, які раніше відвідували їдальні для бідних «Карітас», закриті на час пандемії.

Інклюзивний центр денного перебування імені єпископа Малецького для молоді з особливими потребами, що має за мету навчання, виховання і соціалізацію цих молодих людей, продовжив

роботу через Інтернет. Вся ця діяльність об'єднала багатьох людей - не тільки католиків і не тільки віруючих, але «багатьох людей доброї волі». «Ліком проти вірусу може бути тільки одне - це наша єдність», - зазначив священик Ігор Ковалевський.

Декан факультету додаткової професійної освіти служителів Московської семінарії євангельських християн Р.І. Надюк і психолог-консультант центру «Встань» Н.В. Белякова розповіли про роботу християнських груп самопомоги родинам залежних в умовах пандемії. Проблеми між людиною, що страждає від хімічної залежності, і її родиною під час пандемії часом можуть загостритися настільки, що з'являється загроза для життя близьких. Промовці розповіли про деякі правила поведінки в такій ситуації. «Співзалежність, як і залежність, - це складний біо-психо-соціо-духовний стан, що має в своїй основі пошкодженість людської природи в результаті первородного гріха. Люди мають схильність заперечувати свою відповідальність за скоєне і перекладати провину на інших. В результаті руйнуються відносини між близькими людьми, зростає потреба в допомозі. Під час випробування, наприклад, пандемії, ці проблеми відчуються особливо гостро. Один з видів такої реальної допомоги - християнські душепопечительські групи взаємодопомоги, які працюють на основі програми "12 кроків"», - розповіла Н.В. Белякова. У цих груп немає місіонерських завдань, але, по суті, вони виявляються «духовним дитячим садом», «важливим кроком на шляху воцерковлення учасників». Головним ресурсом цих груп є терапевтичне спілкування, яке допомагає відповідати на психологічні запити: бути почутим, пробачити образи. У пандемію робота цих груп і психологічних консультацій не припинилася, але «перереформувалася» в онлайн-режимі, при цьому «терапевтичний ефект не став гірше». Особливо така допомога знадобилася в зв'язку з загостренням проблеми домашнього насильства в сім'ях, замкнених в карантині.

Керівник Відділу здоров'я, служіння людям з обмеженими можливостями Західно-Російського союзу Церкви християн-адвентистів сьомого дня С. А. Григораш розповів про волонтерське служіння під час пандемії. Серед волонтерів було більш 50 пасторів, які на своїх машинах розвозили нужденним продуктові набори та іншу допомогу. До них приєдналися і багато членів громади. Понад 70 тисяч масок пошили адвентисти в перші місяці пандемії для лікарів в лікарнях, інвалідів та багатодітних сімей. Розвозили продуктові набори для сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю, а для самих дітей з особливостями розвитку організували онлайн-консультації з фахівцями - логопедами, психологами та іншими. Заокській адвентистський університет організував поїздки лікарів до хворих по найближчих селах. Розповідаючи про ці та інші благодійні проекти, доповідач закликав усіх молитися про те, щоб Господь дав нам бачити потреби людей і відповідати на них.

Настоятель парафії Свято-Троїцького храму с. Долгодеревенское Челябінської області протоієрей Георгій Артарьян і психолог С.Ф. Абалмазова розповіли про те, як ефективно використовувалися в період обмежень можливості Інтернету: на вебінари по темі сімейної психології, підліткових проблем, на заочні консультації за темами «Фобії ковіда», «Страх смерті», «Втрата роботи», «Ситуація перед розлученням» та інші, не менш конкретні і актуальні, жителі Челябінська та області відгукнулися тисячами переглядів. Парафія активно співпрацювала з муніципальними і громадськими організаціями, зокрема, в проведенні серії вебінарів для заміщуючих сімей, а також онлайн-семінарів з проблеми підліткових суїцидів. При парафії працює пункт психологічного консультування, якому під час пандемії теж довелося навчитися працювати онлайн. Більшість звернень була пов'язана зі страхом смерті, втратою роботи, самотністю літніх людей та ін.

При храмі була організована постковідная реабілітація - заняття з лікувальної фізкультури відвідують діти і дорослі, і їх вирішено продовжити на постійній основі. Для надання допомоги на дому хворим, яким не вистачило місця в лікарні в розпал епідемії, парафія придбала кисневий концентратор.

У грудні 2020 р при парафії був відкритий кризовий центр «Притулок надії», в якому надають допомогу і жінкам, постраждалим від насильства в сім'ї або таким, що відмовився від абортів. У період пандемії парафія надавала допомогу одягом та продуктами багатодітним сім'ям та малозабезпеченим парафіянам. В благодійну роботу активно включилися чоловіки-парафіяни і створили групу «Твори добро».

Е. Е. Садікова, директор Кризового центру «Кітеж», розповіла про досвід роботи в період пандемії. Центр працює на підвір'ї Новоспаського монастиря, приймаючи жінок з дітьми - жертв домашнього насильства. Навіть під час локдауна «Кітеж» змушений був продовжувати роботу: «У березні-квітні ми закрили основний притулок на карантин: він був заповнений, але ми не брали нових жінок; активно вели консультативну роботу по телефону, через месенджери, в соціальних мережах і через електронну пошту. В середині травня розпочалося плавне зростання звернень, яке ми спостерігали до січня 2021 року. В середньому в деякі місяці кількість звернень зросла в

2-2,5 рази», - зазначила доповідачка. На допомогу прийшли деякі готелі, які розмітили жінок і навіть прийняли деяких з них на роботу. Зараз ведеться робота над створенням нового притулку на 56 місць, повідомила директор, яка одночасно є і водієм єдиної машини, і вантажником гуманітарної допомоги.

За її словами, вся діяльність була б неможлива без постійного оперативного співробітництва зі світськими і релігійними організаціями різних конфесій і релігій, які займаються подібним служінням. «Синергія допомагає нам вижити, ковід нас об'єднав», - завершила Е. Е. Садікова.

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/87392/>